

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๒๒/๒๕๖๑

ศาลปกครองอุดรธานี

ศาลจังหวัดนครพนม

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๔๘๒

คดีที่เอกชนยื่นฟ้อง แขวงทางหลวงนครพนม ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นส่วนราชการ สังกัดกรมทางหลวง ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง อ้างว่าผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีโฉนดซึ่งได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายโดยการสืบทอด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีขอรังวัดแบ่งแยกโฉนด กลับถูกผู้ถูกฟ้องคดีคัดค้านการรังวัดอ้างว่ารุกล้ำที่สงวนไว้ของกรมทางหลวง ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทำการรังวัดและแบ่งแยกที่ดินได้ ขอให้พิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเต็มแปลงมิได้รุกล้ำที่ดินของกรมทางหลวง ให้ผู้ฟ้องคดีสามารถดำเนินการรังวัดหรือทำนิติกรรมใด ๆ ในที่ดินมีโฉนดได้ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีจะทำการรังวัดทับซ้อนกับที่ดินสงวนนอกเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่ทางหลวงแผ่นดิน กรมทางหลวงครอบครองและได้มาตามประกาศกระทรวงคมนาคม จึงเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าบรรพบุรุษได้ครอบครองที่ดินมาก่อนและตนได้ครอบครองต่อเนื่องมา ก็เป็นการกล่าวอ้างที่ไม่มีเอกสารหลักฐาน จึงไม่อาจยกเอาคำกล่าวอ้างดังกล่าวรวมทั้งระยะเวลาในการครอบครองมายันกรมทางหลวงได้ เห็นว่า เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของผู้ฟ้องคดีในการใช้สิทธิทางศาล ก็เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามที่กล่าวอ้างว่าตนมีกรรมสิทธิ์เป็นสำคัญ การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้นั้น ศาลจำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าที่ดินส่วนที่พิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน แล้วจึงจะพิจารณาประเด็นอื่นได้ต่อไป คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม